

Werken aan de toekomst

**Verkiezingsprogramma
VVD Delft 2022-2026**

► Werken aan de toekomst

Samen verder voor Delftenaren

Het verkiezingsprogramma is samengesteld door de Verkiezingsprogrammacommissie – Eva de Haan, Jan Hoek, Siemon Keij, Avinash Krishnasing, Wouter Labots (voorzitter), Ruud Lek, Lars Nieuwerf en Jeroen van Vlerken – en bekrachtigd door de ledenvergadering van de VVD Delft op 6 oktober 2021.

Op onderstaande foto: Dimitri van Rijn

Stel de Delftenaar centraal, kies lokaal liberaal

In Delft kan iedereen zichzelf zijn, veilig over straat lopen en een passende woning vinden. Er zijn opleidingen en banen op ieder niveau en alle Delftenaren hebben de vrijheid om te ondernemen. Sport en zorg zijn voor iedereen toegankelijk. Met elkaar zorgen we voor een prettige omgeving om in te wonen, werken en leuke dingen te doen. Zo ziet Delft eruit als het aan de VVD, de Volkspartij Voor Delft, ligt.

Om dit te bereiken gaan we allereerst bouwen, bouwen, bouwen! Door maximaal in te zetten op het bijbouwen van (gezins)woningen zorgen we dat alle Delftenaren een passende woning kunnen vinden. We creëren extra banen. Meer banen op ieder niveau zijn hard nodig om de werkloosheid in Delft aan te pakken. Door het scheppen van banen, het stimuleren van bij- en omscholing en het creëren van leerwerkplekken kunnen meer Delftenaren aan het werk.

Wij zijn klaar met andere partijen die bedenken wat goed is voor de wereld. De Volkspartij Voor Delft is er voor de mensen, niet voor de mensheid. Wat ons betreft is de autobezitter gewoon welkom in Delft en wordt deze niet de stad uitgejaagd. Ook gaan we Delftenaren niet belasten met oneindig veel afvalbakken om afval te scheiden. Het afval kan efficiënt en goedkoop worden nagescheiden en daar zetten wij dan ook op in. Door daarnaast innovatieve bedrijven en technisch onderzoek alle ruimte te geven, werken we aan oplossingen en producten die bijdragen aan de Delftse economie én de klimaatadaptatie en energietransitie. De Volkspartij Voor Delft werkt aan onze toekomst.

Sporten en (buiten)recreatie vinden wij belangrijk. De coronacrisis heeft ons geleerd hoe belangrijk frisse lucht en sporten is. De Delftse VVD wil daarom weer een buitenzwembad in de stad. Ook moet de waterkwaliteit van het natuurwater in de Delftse Hout en de waterspeeltuin worden verbeterd. Het is hoog tijd dat we in Delft afkomen van de blauwalg. Ook zetten wij in op het beter onderhouden van de openbare ruimte. Het onkruid, maar ook slecht onderhouden wegen en fietspaden, zijn ons een doorn in het oog.

Tot slot moeten en kunnen de lokale lasten omlaag. Er moet vanuit de rijksoverheid meer geld beschikbaar worden gesteld om gedecentraliseerde taken te kunnen uitvoeren. Het is niet langer uit te leggen dat Delftenaren een kwart meer belasting betalen dan een gemiddelde inwoner van Nederland. Werken moet lonen en moet mensen niet in de schulden jagen. Wij vinden daarom dat de gemeente zich moet beperken tot haar kerntaken. Het uitgangspunt is een sterke overheid die verstandig met ons geld omgaat en klaarstaat voor de Delftenaar.

De Delftse VVD gaat voor de inwoner, samen gaan we verder voor Delft. Want Delft wordt sterker wanneer de inwoners centraal staan. Kies daarom lokaal liberaal, kies voor de Volkspartij Voor Delft!

Dimitri van Rijn

Lijsttrekker van de Delftse VVD

Inhoudsopgave

1. Werken aan een stad waar het fijn leven is	6
1.1 Waar je goed en betaalbaar kunt wonen	6
1.2 Waar we de wijk groen en leefbaar houden	8
1.3 Waar vervoer vlot van A naar B gaat	9
1.4 Waar je goed kunt parkeren	10
2. Werken aan een bloeiende lokale economie.....	12
2.1 Waar ondernemers de ruimte krijgen	12
2.2 Waar zoveel mogelijk mensen aan het werk gaan	13
2.3 Waar de stad bruist en bezoekers van buiten aantrekt	14
2.4 Waar iedereen geniet van cultuur	15
3. Werken aan een duurzame toekomst.....	18
4. Werken aan een veilige stad	21
4.1 Waar we veilig zijn en ons veilig voelen.....	21
4.2 Waar criminaliteit wordt aangepakt.....	23
5. Werken aan een samenleving met en voor elkaar	25
5.1 Waar onderwijs een gelijke start biedt	25
5.2 Waar je fijn kunt opgroeien	27
5.3 Waar iedereen meedoet en integreert.....	28
6. Werken aan een zorgzame en sportieve samenleving.....	30
6.1 Waar liefdevolle zorg dicht bij huis is.....	30
6.2 Waar iedereen gezond is, sport en beweegt.....	32
7. Werken aan een gemeente die klaarstaat voor Delftenaren.....	34
7.1 Waar het belang van de inwoners voorop staat.....	34
7.2 Waar we onze krachten bundelen voor slimme oplossingen.....	36
7.3 Waar we verstandig met ons geld omgaan.....	37
8. Werken aan een campus om trots op te zijn	39

Een stad waar
het fijn leven is

► 1. Werken aan een stad waar het fijn leven is

De Delftse VVD gaat voor een stad waar iedereen zich thuis voelt. Om dit te bereiken is het belangrijk dat Delftenaren goed kunnen wonen, succesvol kunnen ondernemen en prettig kunnen recreëren. Daarnaast willen wij dat Delft goed bereikbaar is met de auto, het openbaar vervoer (ov), de fiets en te voet. De Delftse VVD heeft zich de afgelopen periode ingezet om de leefbaarheid te verbeteren en de woonlasten te verlagen. Maar we zijn nog niet klaar.

1.1 Waar je goed en betaalbaar kunt wonen

In de afgelopen vier jaar zijn er veel huizen bijgebouwd in Delft, maar dit zijn er nog niet voldoende. In Delft is de woonvoorraad niet in balans waardoor er een huizen crisis is die opgelost moet worden. Juist nu moeten we doorpakken zodat iedereen een passende en betaalbare woning in onze gemeente kan vinden. Dit betekent: bouwen, bouwen, bouwen!

- Er worden meer middeldure huur- en goedkope koopwoningen bijgebouwd zodat iedereen betaalbaar in onze gemeente kan (blijven) wonen. Het bouwen van huur- en koopwoningen voor starters en jonge gezinnen is onze prioriteit.
- Door het bijbouwen van deze huur- en koopwoningen moet het aandeel sociale huurwoningen in Delft dalen naar dertig procent. Dit is vergelijkbaar met het landelijk gemiddelde.
- Om snel meer woningen te bouwen, wordt de woningbouwprocedure zo soepel en efficiënt mogelijk gemaakt. Het bouwen van huizen met een parkeerplaats op eigen grond blijft belangrijk.
- Onder andere op Schieoevers wordt een groot aantal woningen bijgebouwd. Ook in andere wijken van Delft werken we aan een gevarieerd woningaanbod.
- Sociale voorzieningen, winkels en sportaccommodaties zijn verdeeld over de hele stad en voor iedereen goed bereikbaar.
- Nieuwgebouwde woningen worden bewoond door de eigenaar (zelfbewoningsplicht). De komende vier jaar wordt met deze tijdelijke maatregel de mogelijkheid gegeven aan starters en gezinnen om sneller een eigen huis te kopen.
- Het bouwen van studentenhuysvesting gebeurt bij voorkeur op en in de buurt van de campus en universiteit. Ook zetten we in op het bouwen van studentenwoningen in omliggende gemeenten.
- De bouw van onzelfstandige woningen voor studenten wordt gestimuleerd, omdat veel studenten niet alleen willen wonen.
- Op dit moment heeft een te groot deel van de huurders in een sociale huurwoning een inkomen dat te hoog is om in de doelgroep waarvoor de sociale huurwoningen bedoeld zijn te vallen. Om dit scheefwonen tegen te gaan wordt in samenwerking met woningbouwcorporaties de doorstroming op de woningmarkt gestimuleerd.
- Strengere handhaving op illegaal onderverhuren van sociale huurwoningen is hard nodig. De woningen die hierdoor vrijkomen gaan

naar mensen die op de wachtlijst staan.

- ▶ De voorrang voor migranten met een verblijfsvergunning bij het toewijzen van sociale huurwoningen wordt afgeschaft.
- ▶ De gemeente spoort woningbouwcorporaties aan tot het opknappen van woningen in een slechte staat tot toekomstbestendige

woningen die voldoende geïsoleerd zijn en vrij van vocht en schimmel, dit mede met het oog op de energietransitie.

- ▶ De lasten van woningbezitters, zoals belasting op de eigen woning (OZB) en afvalstoffen- en rioolheffing, worden verlaagd naar maximaal het landelijk gemiddelde.

1.2 Waar we de wijk groen en leefbaar houden

Iedere Delftenaar wil wonen in een wijk die groen, schoon en veilig is. Waar iedereen zich verantwoordelijk voelt voor het onderhoud van de buurt, zoals het schoon houden van de eigen tuin, balkon en straat. De gemeente zorgt dat alle wijken op een goed kwaliteitsniveau worden onderhouden, ten minste kwaliteitsniveau B. Zo voelt iedereen zich thuis in Delft.

- ▶ Iedereen heeft op loopafstand van zijn huis voldoende afvalcontainers.
- ▶ Afvalbakken en -containers zijn afgesloten en worden op tijd geleegd. Zo wordt overlast van meeuwen, ratten en ander ongedierte voorkomen. Afvalverwerker Avalex zorgt dat ook de ondergrondse containers op tijd worden geleegd.
- ▶ Grofvuil wordt aan huis opgehaald zonder extra kosten.
- ▶ Ons uitgangspunt is dat afval wordt hergebruikt en gerecycled door scheiding achteraf (nascheiding). Zo zijn minder containers nodig die het straatbeeld verrommelen en dit is bovendien goedkoper.
- ▶ Iedereen in Delft betaalt mee aan de kosten van afvalinzameling en -verwerking. Het onderscheid tussen één- en meerpersoonshuishouden wordt vervangen door een systeem waarbij de heffing afhankelijk is van het aantal volwassenen op een woonadres.
- ▶ Samenwerking tussen ondernemers en verenigingen voor bijvoorbeeld het ophalen van papier wordt aangemoedigd. Het initiatief van de InzamelHelden om bij particulieren en bedrijven afval op te halen juichen we toe.
- ▶ Verrommeling in de wijk wordt tegengegaan. Veroorzakers van hondenpoep, zwerfvuil en graffiti worden aangepakt. Illegale graffiti en tags worden zo snel mogelijk verwijderd.
- ▶ De gemeente zorgt samen met het Hoogheemraadschap Delfland voor een goede waterkwaliteit, afvoer van het water en het beheer van het grondwaterpeil. Het is normaal dat iedere gebruiker meebetaalt aan de kosten hiervan.
- ▶ Bij onderhoud of aanleggen van een rioolstelsel houden we rekening met klimaatadaptatie: het uitgangspunt is dat regenwater en afvalwater gescheiden worden afgevoerd. Zo kan regenwater snel hergebruikt worden en gaan de kosten van waterzuivering omlaag. Klimaatadaptatie mag niet leiden tot een lastenverhoging.
- ▶ Initiatieven van bewoners, ondernemers en organisaties om de eigen straat of buurt te vergroenen (ontsteden) en onderhouden worden aangemoedigd. Bijvoorbeeld door het aanleggen van geveltuintjes of het adopteren van snippergroen. Dit is goed voor de waterafvoer, houdt de stad koel en heeft als neveneffect dat het bijdraagt aan een klimaatbestendiger Delft.
- ▶ De gemeente moedigt marktpartijen aan om glasvezel aan te leggen wanneer de stoep of straat wordt gerenoveerd.

1.3 Waar vervoer vlot van A naar B gaat

We gaan naar werk, bij vrienden en familie op bezoek of wandelen een rondje in onze buurt om de hond uit te laten. We verplaatsen ons allemaal voortdurend. Hoe we ons ook verplaatsen: het is fijn om zonder al te veel gedoe van A naar B te komen. Dat de doorstroming goed is, je niet in de file staat om de stad uit te komen en je op tijd bent bij je afspraak. En het is bovenal belangrijk dat verkeerssituaties veilig zijn voor voetganger, fietser en automobilist. Voor ons is iedereen gelijkwaardig!

- ▶ Reistijd moet niet langer zijn dan nodig. Er is een goede doorstroming van het verkeer voor fiets, auto en openbaar vervoer. Mobiliteit wordt per wijk bepaald; maatwerk per wijk levert de beste oplossingen op.
- ▶ Achterstallig onderhoud van wegen en bruggen wordt snel aangepakt. De Hoogbrug is bijvoorbeeld al veel te lang afgesloten. Zoiets mag niet meer voorkomen.
- ▶ Over wegwerkzaamheden en wegafsluitingen wordt tijdig en duidelijk gecommuniceerd. Onderhoud moet in één keer gebeuren om overlast te beperken. Alternatieve routes worden helder aangegeven.
- ▶ Straten en wijken worden veilig ingericht, in het bijzonder in de buurt van scholen en sportverenigingen. Dit gebeurt in samenwerking met politie, ouders en buurtbewoners.
- ▶ Er wordt gehandhaafd op roekeloos rijgedrag. Scheurende bezorgfietsen- en scooters leiden regelmatig tot gevaarlijke situaties en moeten worden aangepakt.
- ▶ Een ondergrondse fietsenstalling in de binnenstad is een oplossing voor het grote tekort aan fietsparkeerplaatsen. Indien betaalbaar, wordt bij grote renovatiewerkzaamheden in het centrum een ondergrondse fietsenstalling gebouwd.
- ▶ Wees- en zwerffietsen worden actief verwijderd. Een fiets mag maximaal twee weken worden geparkeerd op dezelfde plek.
- ▶ De Harnaschpolder moet goed bereikbaar zijn met de auto. Daarom moet de verkeersknip tussen de Kristalweg en Hoefslagendreef verdwijnen. Tot die tijd blijven ontheffingen ruimhartig verleend worden aan bijvoorbeeld bewoners, ondernemers, artsen, thuiszorg en mantelzorgers.
- ▶ We willen dat verkeer zo min mogelijk hoeft om te rijden. Daarom willen we het autoluwe gebied en de milieuzone niet verder uitbreiden.
- ▶ Het is belangrijk dat het openbaar vervoer van goede kwaliteit is, met een goede verbinding tussen stad en regio. Daarin zien we de voordelen van innovatieve en kostenefficiënte vormen van openbaar vervoer, zoals mobility as a service en deelscooters en -fietsen (deelmobiliteit).
- ▶ Bij ov-knooppunten wordt gezorgd voor voldoende fietsenstallingen.
- ▶ Tram 19 moet zo snel mogelijk gaan rijden naar de campus van de TU Delft en verder.
- ▶ Er moet een razendsnelle ov-verbinding naar Rotterdam The Hague Airport komen, bijvoorbeeld door het doortrekken van tramlijn 19.

1.4 Waar je goed kunt parkeren

- ▶ Alle Delftenaren moeten in de buurt van hun huis kunnen parkeren. Een auto is tenslotte vaak geen keuze, maar hoognodig om op werk te komen of te kunnen mantelzorgen.
- ▶ De parkeertarieven voor bezoekers en bewoners moeten fors omlaag. Voor parkeren betaal je per minuut.
- ▶ Het parkeren in de parkeergarages wordt gestimuleerd met een aantrekkelijk tarief.
- ▶ Parkeren moet eenvoudig en betaalbaar zijn voor bewoners, bezoekers en ondernemers. Daarom willen wij het systeem van parkeervergunningen versimpelen.
- ▶ De opbrengsten van parkeren worden volledig gebruikt voor een goede bereikbaarheid van de stad.
- ▶ Bij nieuwbouw wordt ingezet op parkeren op eigen terrein voor fiets en auto.
- ▶ Het dubbelgebruik van parkeerterreinen en parkeergarages van kantoren en bedrijven wordt gestimuleerd. Door deze parkeerplaatsen te gebruiken op koopavonden, zaterdag en koopzondagen wordt de parkeerdruk in Delft verlicht.
- ▶ De haalbaarheid van een 'park and ride' locatie (mobiliteitshub) langs de snelweg en bij de campus wordt onderzocht. Zo kun je met het openbaar vervoer of een andere vervoersmobiliteit naar het centrum toe en wordt de parkeerdruk in het centrum verlicht.
- ▶ De gemeente stimuleert elektrisch rijden door het aanleggen van laadpalen bij parkeerplaatsen te versnellen.

Een bloeiende lokale economie

► 2. Werken aan een bloeiende lokale economie

De Delftse VVD draagt alle ondernemers een warm hart toe: van de zelfstandige zonder personeel (zzp'er) tot een multinational als DSM. Ondernemers zijn namelijk de drijvende kracht achter de Delftse economie. Het midden- en kleinbedrijf (mkb) is dé banenmotor van Delft. En samen met de zzp'er brengen zij welvaart naar de stad. Delft bruist van ondernemerschap!

Wij willen dat de gemeente goed samenwerkt met ondernemersverenigingen en ondernemers. Delft moet een aantrekkelijke stad zijn om te ondernemen, zowel voor starters als voor bestaande bedrijven die willen groeien. Voor de maakindustrie biedt Delft de ruimte in het gebied Schieoevers, daar stellen wij werken boven wonen.

2.1 Waar ondernemers de ruimte krijgen

Als het goed gaat met onze lokale ondernemers, dan gaat het goed met Delft. Maar de coronacrisis heeft onze bedrijven en ondernemers hard geraakt. Zij hebben een moeilijke tijd achter de rug. En hoewel de coronacrisis nu meer onder controle is, moeten we de economie blijven stimuleren. Daarom willen wij ondernemers de komende periode blijven ondersteunen. Zo dragen we bij aan een bloeiende economie, innovatieve technieken voor de toekomst en banen op ieder niveau.

- Ondernemers krijgen meer mogelijkheden om creatief te ondernemen. We werken aan een optimale inrichting van onze winkelgebieden, verbetering van de openbare ruimte en passende branchering.
- Bij het ontwikkelen van wijken wordt er rekening gehouden met ruimte voor (startende) ondernemers.
- Schieoevers biedt veel kansen voor Delftse bedrijven. Op deze plek blijven we ruimte bieden aan bijvoorbeeld de maakindustrie. Wel wordt in dit gebied werken gecombineerd met wonen.
- De gemeente blijft investeren in (ruimte voor) nieuwe en innovatieve ondernemingen in Delft en Zuid-Holland, bijvoorbeeld via YES!Delft en InnovationQuarter.
- Omdat de samenwerking van ondernemers bijdraagt aan de kwaliteit van een winkelgebied, bevorderen we dat ondernemers samen verantwoordelijkheid nemen voor hun winkelstraat.
- Waar het kan, verlengen we ondernemers- en evenementenvergunningen. Daarnaast streven we naar het zoveel mogelijk afschaffen van vergunningen en vervangen wij deze door algemene regels, duidelijke kaders of een meldingsplicht.
- Er is één loket waar ondernemers en evenementenorganisaties terecht kunnen voor vragen, vergunningen en schuldhelpverlening. Uitgangspunt is hierbij maatwerk en oog voor de ondernemer.
- De bloktijden voor laden en lossen in de binnenstad worden verruimd of in overleg met de regio aangepast, zodat dit voor ondernemers geen reden is om te vertrekken uit de stad.

- ▶ De VVD is voorstander van uitbreiding van de terrasruimte, zolang levendigheid en leefbaarheid in balans blijven.
- ▶ Voor een klein terras schaffen we de vergunning af. Ondernemers nemen zelf de verantwoordelijkheid voor afstemming met hun directe omgeving.
- ▶ Bedrijven en ondernemers kunnen zelf het beste beslissen wanneer hun winkel open of dicht gaat, ook op zondag.
- ▶ Alle wethouders zijn verantwoordelijk voor het verminderen van de regeldruk. Zo zorgen we ervoor dat ondernemers kunnen ondernemen.
- ▶ De gemeente betaalt rekeningen binnen dertig dagen, omdat ondernemers van inkomsten afhankelijk zijn en niet te lang op hun geld kunnen wachten.
- ▶ Ondernemers krijgen van de gemeente maximaal één aanslag per jaar waarop alle lokale lasten staan vermeld.

2.2 Waar zoveel mogelijk mensen aan het werk gaan

Werk zorgt voor contact met andere mensen. Werk leidt tot zelfstandigheid en eigenwaarde. Wie werkt, investeert in zichzelf en draagt zijn steentje bij aan de toekomst van onze samenleving. We willen dat zoveel mogelijk Delftenaren aan het werk gaan. Bij om- en bijscholing richten we ons op iemands talenten en mogelijkheden. Wanneer de stap naar regulier werk nog te groot is, begeleiden we hen naar begeleid werk en leerwerkplekken. Op die manier pakken we werkloosheid in Delft aan en zorgen we dat zoveel mogelijk Delftenaren aan het werk kunnen.

- ▶ Het onderwijs en bedrijfsleven werken nauw samen om te zorgen voor zo veel mogelijk banen voor wie klaar is met zijn opleiding. Uitgangspunt is banen op ieder niveau, voor doeners en denkers.
- ▶ Wie naar vermogen bijdraagt kan op onze ondersteuning rekenen. Het verliezen van een baan is al ingrijpend genoeg. Wel verwachten wij een tegenprestatie, omdat we het belangrijk vinden dat mensen blijven meedoen in de samenleving.
- ▶ De afgelopen jaren zijn te veel inwoners onterecht tot fraudeur bestempeld. Fraude is en blijft diefstal, maar het maken van een foutje maakt je nog niet direct fraudeur. Dit willen we in de toekomst voorkomen. Het oordeel over fraude moet uiteindelijk tot stand komen door mensenwerk, niet door een computer.
- ▶ Bij problematische schulden zorgen we voor ademruimte, zodat de problemen samen met een schuldhulpverlener op een rij gezet kunnen worden. Zo voorkomen we verdere escalatie. Bij schuldhulpverlening hebben we specifiek aandacht voor de mentale gezondheid. Wanneer er signalen zijn dat schulden ontstaan, bieden we zo vroeg mogelijk hulp aan.
- ▶ Er wordt door Werkse! actief op gestuurd dat iemand met een uitkering moet solliciteren op banen met een reistijd tot anderhalf uur per enkele reis. Een baan buiten de stad is beter dan een uitkering van de stad.
- ▶ Werken moet lonen. Wanneer je van een uitkering naar een betaalde baan gaat, moet je er in inkomen op vooruit gaan. Regels die dit in de weg staan, schaffen we af. Zo voorkomen we een armoedeval.
- ▶ Als je bijstand ontvangt, maar de sollicitatieplicht niet naleeft of geen tegenprestatie verricht, verlies je je uitkering.

2.3 Waar de stad bruist en bezoekers van buiten aantrekt

Delft is een unieke water-, kennis- en monumentenstad die veel bezoekers van buiten aantrekt. Ondernemers werken iedere dag hard aan levendige en aantrekkelijke winkelgebieden. Dat geldt voor de binnenstad, maar juist ook voor bijvoorbeeld de Hovenpassage, Nassaulaan in Wippolder, Foreestweg en Dashof in Tanthof. Door hier wonen, werken, detailhandel, cultuur en horeca te vermengen, creëren we een bloeiende en levendige lokale economie.

- ▶ Winkelen in de eigen wijk, zowel fysiek als digitaal, is belangrijk. Kleinschalige winkels en winkelcentra worden gestimuleerd. Koop lokaal!
- ▶ We gaan leegstand tegen door ruime bestemmingsplannen op te stellen, waarin bijvoorbeeld wonen en werken flexibel kunnen worden afgewisseld.
- ▶ De strikte scheiding tussen horeca en detailhandel is niet meer van deze tijd. Wij willen dat bijvoorbeeld horecabedrijven producten kunnen verkopen aan hun gasten en dat ook winkeliers klanten als gast kunnen ontvangen. Wij zijn daarom voor het toepassen van blurring.
- ▶ City stewards worden effectief ingezet, zijn gastvrij en weten hoe ze deze gastvrijheid moeten uitdragen aan iedereen die ze tegenkomen. City stewards zijn het visitekaartje van onze stad.
- ▶ De gemeente zorgt voor voldoende openbare toiletten, bijvoorbeeld bij de bewaakte fietsenstallingen van Biesieklette.
- ▶ Recreatie, cultuur en toerisme zijn belangrijk voor onze lokale economie. Onze historische plekken, musea, monumenten, grachten, Delftse Hout en de waterspeeltuinen dragen hieraan bij. De gemeente promoot dit actief met stadsmarketing.
- ▶ Initiatieven zoals de musical Willem van Oranje, het beoogde Museum Van Marken, en het gerenoveerde museum Prinsenhof zijn straks belangrijke publiekstrekkingen voor Delft. Hier zijn we trots op.
- ▶ Ondernemers aan de rand van Delft krijgen de ruimte voor nevenactiviteiten op het gebied van recreatie, toerisme en natuurbeheer.
- ▶ We creëren een gelijk speelveld door toeristenbelasting te heffen voor zowel hotels als Airbnb-verhuur.

2.4 Waar iedereen geniet van cultuur

Cultuur is voor iedereen. In onze stad worden leuke evenementen georganiseerd en zijn er culturele voorzieningen voor alle leeftijden en in alle wijken van Delft. In Delft is er een rijk aanbod van culturele voorzieningen en evenementen, zoals het museum Prinsenhof, theater De Veste, Royal Delft, het Vermeercentrum en museum Paul Tétar van Elven. Het zijn grote namen die veel betekend hebben voor Delft en voor de Nederlandse geschiedenis. Dit koesteren wij.

We zijn er trots op dat we in Delft veel bezoekers aantrekken. Daarin spelen horeca, musea, sportverenigingen, bibliotheken en buurthuizen een belangrijke rol. Er moet altijd een balans blijven tussen levendigheid en leefbaarheid. Maar of het nu gaat om een muzikfestival, een culinair event of de stadsschouwburg, in Delft is ruimte voor creatieve ideeën en initiatieven van iedereen.

- ▶ Cultuur is voor iedereen. Daarom is het belangrijk dat er een betere samenwerking is tussen cultuurinstellingen, gemeente en ondernemers. Zo kunnen ook ondernemers bijdragen via Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO). Hierdoor komt niet alles op het bordje van de gemeente te liggen en draagt de gehele stad bij aan Delftse culturele voorzieningen.
- ▶ Wij vinden het belangrijk om ons cultureel erfgoed te koesteren. Delft heeft veel cultuurhistorische evenementen, zoals één van de beste Sinterklaasintochten van Nederland, carnaval, het Delfts Chamber Music Festival, lichtjesavond en het varende corso. Hier is de Delftse VVD trots op.
- ▶ Het cultureel erfgoed van de gemeente mag gezien worden. Cultuur verbindt, inspireert en prikkelt. Wij promoten ons erfgoed, zowel bij bezoekers als inwoners. Dat draagt bij aan onze Delftse identiteit.
- ▶ Delft heeft een speciale cultuurhistorische band met water. Deze willen wij versterken door kanalen en grachten beter bevaarbaar te maken en door de beleving van water voor Delftenaren te verrijken. De cultuurhistorische relatie van Delft met water dient duidelijk en indringend tot expressie te worden gebracht, mede gericht op de toekomst.
- ▶ In de binnenstad worden de grachten opengesteld voor bootjes en ander varende verkeer, mits elektrisch, op waterstof of met spierkracht. Hier zien wij ook een rol voor recreatieve (water)ondernemers.
- ▶ Om het historische karakter van de binnenstad te behouden, wordt neonlichtreclame in het historische centrum teruggedrongen. Voor spandoeken over grachten en tussen bomen verlenen we niet langer een ontheffing.
- ▶ In onze stad worden leuke evenementen georganiseerd en zijn er culturele voorzieningen voor alle leeftijden en in alle wijken van Delft. We vinden het belangrijk dat deze culturele voorzieningen en evenementen verspreid over de wijken, scholen en buurtcentra in Delft georganiseerd worden.
- ▶ Er is sprake van een uitnodigend evenementenbeleid, waarbij de gemeente actief en oplossingsgericht meedenkt. De gemeente denkt óók met de ondernemer mee als er iets misgaat.
- ▶ Culturele initiatieven zijn zoveel als mogelijk zelfvoorzienend, dit vereist slim cultureel ondernemerschap. Eigen opbrengsten, cofinanciering en

samenwerking met private partners zijn het uitgangspunt.

- ▶ We willen financiële bijdragen aan culturele voorzieningen en evenementen zo effectief mogelijk inzetten, want budgetten van de gemeente zijn niet oneindig. Het is immers geld van alle Delftenaren. Van culturele instellingen verwachten we dat ze verantwoording afleggen hoe zij belastinggeld besteden.
- ▶ Subsidies voor culturele voorzieningen ondersteunen een aanbod van kunst en cultuur voor alle inwoners. Als voorwaarde voor subsidie verwachten

we dat aanvragers bijdragen aan een breed maatschappelijk doel.

- ▶ De bibliotheek (DOK) is een noodzakelijke plek voor de stimulering van lezen voor jong en oud. Dit draagt bij aan de ontwikkeling en mentale gezondheid van Delftenaren.
- ▶ VAK stimuleert kunst en cultuur in Delft voor iedereen. Voor het volgen van toneel- en muziekles en andere cursussen worden marktconforme prijzen gevraagd. Voor Delftenaren met een kleinere portemonnee is er een tegemoetkoming mogelijk. Zo kan iedereen gebruik maken van kunst en cultuur in VAK.

Een duurzame toekomst

► 3. Werken aan een duurzame toekomst

Delft moet en wil verduurzamen. Het is belangrijk dat dit wel haalbaar en betaalbaar gebeurt. Daarom heeft de Delftse VVD een raadschecklist opgesteld waarmee duurzaamheidsprojecten kunnen worden beoordeeld of de effecten gezond zijn voor de samenleving, zuinig zijn voor de portemonnee en betere woningen opleveren. Projecten moeten wel echt bijdragen aan duurzaamheidsdoelstellingen en ook moet de Delftenaar ervan profiteren.

De transitie naar een duurzame toekomst biedt ook kansen voor economische groei, het creëren van meer banen en een nog leefbaardere stad. Door bijvoorbeeld innovatieve bedrijven en technisch onderzoek ruimte te geven, werken we aan oplossingen en producten die bijdragen aan het economisch klimaat, de klimaatadaptatie en energietransitie.

- In 2050 is de energievoorziening in Delft duurzaam en CO₂-neutraal. Duurzaamheidsprojecten moeten rechtstreeks bijdragen aan deze duurzaamheidsdoelstellingen.
- De gemeente stimuleert het verduurzamen met eenvoudig uit te voeren maatregelen, zoals isolatie.
- De Delftenaar moet vroeg in het verduurzamingsproces worden meegenomen: participatie is essentieel.
- Verduurzaming is belangrijk, maar de overheid moet dingen niet verplichten. Neem de bewoner mee zodat zij mee willen doen. Geen verplichtingen; eigen huis, eigen keuzes.
- De verduurzaming wordt per wijk aangepakt. Samen met bewoners, ondernemers en gebouweigenaren wordt gekeken naar de beste oplossing.
- De verduurzaming moeten betaalbaar blijven, zowel als geheel als CO₂-reductie per euro. Klimaatarmoede moet worden voorkomen.
- Het wooncomfort (geluid, warmte en ventilatie) van bewoners mag niet lijden onder de verduurzaming.
- De gemeente versoepelt de regels voor het verduurzamen van (gemeente)monumenten.
- Verduurzaming werkt beter in regioverband. De gemeente werkt samen met de regio, maar houdt de wensen van en mogelijkheden in Delft scherp in het oog.
- Waar nodig gaan langs de snelweg geluidswallen omhoog en worden deze met planten zoals klimop begroeid. Dit gaat fijnstof in de stad tegen.
- Warmtenetten zijn geen doel op zich. Eventuele warmtenetten moeten gebruikmaken van duurzame bronnen, zoals geothermie of kernenergie. Warmtenetten mogen niet draaien op fossiele bronnen, zoals gascentrales.
- Op een warmtenet zijn meerdere aanbieders actief. Er mag geen monopolie komen van één leverancier.
- Warmtenetten mogen op leveringszekerheid en capaciteit niet onderdoen voor de energievoorziening die ervoor wordt vervangen.

De gemeente zet zich in voor de verdere elektrificatie van Delft en spoort ook haar partners aan om deze transitie te maken.

- ▶ De gemeente kijkt naar mogelijkheden om elektriciteit te besparen in de stad, zoals het in- en uitschakelen van straatverlichting op basis van beweging.
- ▶ De gemeente zet in op een volledig elektrische vloot van de eigen voertuigen en die van Parkeren Delft en Avalex.
- ▶ De gemeente gaat in gesprek met de horeca om afspraken te maken over het vervangen van bezorgscooters door een elektrische variant of het overstappen op elektrische fietsen.
- ▶ De rondvaartboten in de grachten moeten binnen afzienbare tijd elektrisch of anderszins duurzaam worden voortgestuwd.
- ▶ De gemeente stimuleert elektrisch rijden door het plaatsen van laadpalen, verspreid door de stad. Langs de grachten kunnen laadpalen bijvoorbeeld geïntegreerd worden in lantaarnpalen of betaalautomaten. De parkeergarages worden voorzien van voldoende laadplekken voor elektrische auto's.

Om de klimaatverandering het hoofd te bieden zet de gemeente ook in op het verder vergroenen van de stad.

- ▶ Voor elke boom die wordt gekapt met een kapvergunning wordt een boom binnen Delft teruggeplaatst.
- ▶ Initiatieven van bewoners, ondernemers en organisaties om de eigen straat of buurt te vergroenen en onderhouden worden aangemoedigd.
- Bijvoorbeeld door het aanleggen van geveltuintjes of het adopteren van snippergroen.
- ▶ Het maaien van de bermen en snoeien van groen wordt beter afgestemd met het broed- en bloeiseizoen.

Een veilige stad

► 4. Werken aan een veilige stad

Delft moet veilig zijn. Want zonder veiligheid is er geen sprake van vrijheid. Het bovengemiddeld aantal misdrijven in Delft moet daarom aangepakt worden. Woninginbraak moet uiteraard in elke wijk teruggedrongen worden. Wijkagenten specialiseren zich in de omgeving en brengen samen met de inwoners de overlast omlaag. Veiligheid is een gezamenlijke inspanning en valt of staat bij de bereidheid van Delftenaren om verdachte of onveilige situaties te melden.

4.1 Waar we veilig zijn en ons veilig voelen

Het is belangrijk dat we ons veilig voelen in onze eigen buurt en huis. Zonder veiligheid geen vrijheid. In Delft vinden bovengemiddeld veel misdrijven, overvallen en fietsdiefstallen plaats. Dit moet veranderen. De stad moet niet alleen veilig zijn, je moet je ook veilig voelen. Samen met inwoners en ondernemers zorgt de gemeente daarom voor een veilige leefomgeving. Door met elkaar op te trekken gaan we overlast tegen. We pakken criminaliteit keihard aan en zetten alles op alles om herhaling te voorkomen.

- Het is belangrijk dat politie, brandweer en ambulances in Delft 24 uur per dag beschikbaar blijven. De hulpdiensten zijn op tijd als je ze nodig hebt. Ook overige hulpdiensten, zoals crisishulp en jeugdzorg, zijn goed bereikbaar en benaderbaar.
- In onze stad moet iedereen zichzelf kunnen zijn. Daarom pakken we discriminatie van en geweld tegen LHBTI's keihard aan. Ook straatintimidatie, zoals nafluiten, roepen en sissen vinden wij onacceptabel. Het doen van aangifte wordt zo makkelijk mogelijk gemaakt.
- Aangifte doen kan op het bureau, via internet of telefoon en via de eigen wijkagent die in dat geval op afspraak langskomt. Delft sluit zich aan bij initiatieven zoals Meld een Vermoeden.
- De politie, buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) en citystewards zijn zichtbaar op straat en in alle wijken. Extra boa's vergroten de zichtbaarheid van handhaving en bestrijden kleine criminaliteit. De kosten van handhaving worden zoveel mogelijk verhaald op diegenen die het veroorzaken.
- Handhavers zoals boa's zijn duidelijk herkenbaar. Alleen wanneer dit echt van toegevoegde waarde is, doen boa's hun werk onherkenbaar.
- Iedereen kan bijdragen aan de veiligheid in de buurt. De gemeente stimuleert de oprichting van buurtpreventieverenigingen en WhatsApp-groepen. Inwoners, ondernemers en wijkagenten werken daarbij samen.
- We vinden het normaal dat je met je handen van andermans spullen afblijft. Geweld is helemaal uit den boze. Zeker tegen onze hulpverleners en anderen die zich voor de publieke zaak inzetten. Zij moeten ongestoord hun werk kunnen doen. Hufters die dit verzieken pakken we hard aan.
- Goede beveiliging is de beste bescherming. Keurmerken zoals Keurmerk Veilig Wonen en Keurmerk Veilig Ondernemen helpen inwoners en ondernemers hoe ze hun huis of bedrijf goed kunnen beveiligen tegen

inbraak. De gemeente en politie promoten deze keurmerken.

- ▶ Geluids-, afval- en stankoverlast zijn grote ergernissen in de stad waartegen moet worden opgetreden. Meldingen van overlast worden snel afgehandeld, de melder wordt hierover geïnformeerd.
- ▶ De gemeente en politie wisselen informatie over overlastmeldingen uit, zodat het niet uitmaakt waar overlast gemeld wordt.

- ▶ Overlast veroorzakende hanggroepen zorgen voor een onveilig gevoel. Op beruchte plekken wordt tijdelijk of permanent cameratoezicht ingezet. In ernstige gevallen kan een samenscholingsverbod uitkomst bieden.
- ▶ Wanneer de politie ingrijpt, kan zij rekenen op onze steun en die van het lokaal gezag.

4.2 Waar criminaliteit wordt aangepakt

Mensen worden niet geboren als crimineel maar glijden vaak af door verkeerde vrienden of een onveilige omgeving. Het is daarom belangrijk dat de gemeente bij de aanpak van criminaliteit kiest voor de juiste balans tussen repressie en preventie. De kracht van onszelf, ondersteund door een gemeente die zorgdraagt voor veiligheid, vormt het fundament van onze samenleving.

- ▶ Om te voorkomen dat er herhaling van crimineel gedrag plaatsvindt, werken we samen met scholen om jongeren met een criminele achtergrond perspectief te bieden. Het leren meedoen in de samenleving voorkomt dat ze verder afglijden naar georganiseerde criminaliteit.
- ▶ Crimineel geld mag de bovenwereld niet bereiken. De gemeente is scherp op ondermijning en witwaspraktijken. We sluiten het pand waar criminaliteit plaatsvindt, weigeren een vergunning of trekken deze in als deze misbruikt wordt voor het faciliteren van criminele activiteiten.
- ▶ Sekswerkers moeten in de gelegenheid worden gesteld om hun werk veilig te kunnen uitvoeren. De gemeente gaat daarom vergunningen afgeven voor sekswerkers. Hiermee voorkomen we illegale prostitutie en ondermijning.
- ▶ Terugkerende Syriëgangers en IS-strijders kunnen een enorme ontwrichtende invloed hebben op onze samenleving. Wij willen dat er alles aan gedaan wordt om radicalisering in onze wijken de kop in te drukken.
- ▶ Door zichtbare wijkagenten die surveilleren gaan we verloedering en overlast op straat en in wijken tegen. Overlastgevers worden permanent op de huid gezeten en gecontroleerd. Daarbij zetten we in op de patseraanpak uit Rotterdam, waarbij jonge criminelen worden gedwongen hun dure kleding, horloges en brommers in te leveren.
- ▶ Onze boa's verdienen de juiste middelen om voor onze veiligheid te zorgen. Ook willen we dat ze gebruik kunnen maken van technologie zoals cameratoezicht en bodycams om hun eigen veiligheid en die van anderen te vergroten.
- ▶ Als er boetes door onze boa's worden uitgeschreven vloeien die terug in de gemeentekas. Dit geld wordt dan weer ingezet om de veiligheid te verbeteren.
- ▶ De burgemeester heeft bevoegdheden die zij kan gebruiken om Delft veiliger te maken. Wij willen dat zij deze ook daadwerkelijk gebruikt. Te denken valt aan het toepassen van preventief fouilleren en cameratoezicht.
- ▶ Mobiel cameratoezicht wordt ingezet zodra op een locatie veel overlast wordt ervaren. De burgemeester gebruikt hiervoor de reeds bestaande zelfstandige bevoegdheid.
- ▶ Steeds vaker zijn Delftenaren slachtoffer van digitale criminaliteit, zoals WhatsApp-fraude of phishing. Daarom investeren we in goede voorlichting voor inwoners, jong en oud, zodat fraude zoveel mogelijk wordt voorkomen en zij weten waar ze aangifte kunnen doen van cybercrime.

Een samenleving met en voor elkaar

► 5. Werken aan een samenleving met en voor elkaar

Goed onderwijs is belangrijk voor de start van onze kinderen en is het fundament voor onze maatschappij. De VVD gelooft in de eigen kracht van mensen. Iedereen moet het beste uit zijn of haar leven halen. Het is normaal dat je je inzet en niet wegloopt voor problemen. We vertrouwen op eigen kracht, maar in zware tijden zijn we er voor elkaar. Ook nieuwkomers doen mee en nemen hun verantwoordelijkheid door te integreren in de Delftse samenleving.

5.1 Waar onderwijs een gelijke start biedt

Wij vinden dat onderwijs voor iedereen toegankelijk moet zijn, wat je afkomst ook is en welk niveau je ook hebt. Goed onderwijs geeft inwoners de kennis en vaardigheden mee waar ze de rest van hun leven profijt van hebben. Doordat scholen verschillende onderwijskundige uitgangspunten hebben, kunnen de ouders het onderwijs kiezen wat bij hun kind past. Samen met de opvoeding van ouders, draagt het onderwijs bij aan de kennis, vaardigheden en normen en waarden van ieder kind.

- Alle kinderen in Delft hebben het recht op goed onderwijs. Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor goede onderwijskwaliteit. De gemeente houdt toezicht en grijpt in als de onderwijskwaliteit onder druk staat. Er wordt voorkomen dat kinderen thuis zitten omdat er geen passende onderwijsplek is.
- Er moet vrije keuze voor ouders zijn en geen selectie van kinderen op basis van postcode. Ouders moeten de vrijheid hebben om zelf te bepalen naar welke school hun kind gaat.
- Elke onderwijsinstelling moet iedereen toelaten, ongeacht geaardheid, geslacht en geloof.
- Scholen mogen integratie nooit tegenwerken. De gemeente werkt samen met (nieuwe) scholen om te zorgen dat er geen parallelle werelden ontstaan.
- School is een veilige plek waar kinderen zich thuis voelen. Scholen hebben nadrukkelijk een taak bij vroegtijdige signalering van radicalisering, loverboys en huiselijk geweld.
- Pesten is een veel voorkomend probleem onder jongeren. Of dit nu gebeurt op straat, in de klas, op het sportveld of online. Dit moet stoppen. We stimuleren scholen om anti-pestbeleid te maken en te gebruiken.
- De school zorgt ervoor dat kinderen kunnen leren in een gezonde, veilige en goed geventileerde leeromgeving.
- Op peuterspeelzalen en kinderdagverblijven is aandacht voor (taal)achterstanden bij jonge kinderen. Om de ontwikkelkansen van kinderen te vergroten, stimuleert de gemeente dat de achterstanden worden weggewerkt.
- In het onderwijs wordt aandacht besteed aan digitalisering. Met de veranderende maatschappij gaat ook het onderwijs met de tijd mee. Leerlingen leren wat de gevaren zijn van cybercrime.

- ▶ School is een sociale ontmoetingsplaats. Buiten schooltijden kunnen in schoolgebouwen activiteiten georganiseerd worden op het gebied van muziek, sport en cultuur voor alle Delftenaren.
- ▶ Het is belangrijk dat een school goed en veilig bereikbaar is. Daarom zorgen we voor een veilige toegang tot de school, met veilige wandel- en fietsroutes. Ook kijken we naar bijvoorbeeld 'kiss and ride' parkeerplekken. Vervoer voor speciaal onderwijs wordt vergoed.
- ▶ Naast de Technische Universiteit en de hogescholen, moet er ook een technische mbo-school komen. Delft

is zo een techniekstad op ieder niveau. Met deze technici maken we de stad klaar voor de uitdagingen van morgen.

- ▶ We vinden het belangrijk dat de verschillende onderwijsinstellingen in Delft samenwerken. Daarom ondersteunen we het project Smart Makers Delft. Dit bevordert de doorlopende technische leerlijn van voortgezet onderwijs naar mbo, hbo en wo.
- ▶ De gemeente stimuleert samenwerking tussen technische opleidingen en het bedrijfsleven, bijvoorbeeld door ondernemers en het onderwijs samen te brengen voor het realiseren van stageplaatsen.

5.2 Waar je fijn kunt opgroeien

Iedereen mag zichzelf zijn. Er is geen vastgelegde norm waar ieder kind aan moet voldoen. Wij zijn tegen onnodig diagnosticeren en medicaliseren. Het is niet de bedoeling dat kinderen die hulp krijgen, dit de rest van hun leven als last meedragen. Ook in de jeugdzorg verloopt nog niet alles even goed. Er zijn lange wachtlijsten voor hulp en de kosten rijzen de pan uit. Dit moet zo snel mogelijk worden opgelost.

Ouders zijn verantwoordelijk voor het gezond en veilig opvoeden van hun kinderen. We verwachten dat ouders hun kinderen aanspreken op hun gedrag. Wanneer opgroeien niet gemakkelijk gaat en jeugdzorg nodig is, bieden we de noodzakelijke hulp. Dat doen we het liefst zo dicht mogelijk bij huis. Hierbij letten we goed op dat we niet onnodig etiketten plakken: niet iedereen die uniek is, heeft daar hulp bij nodig.

- ▶ Er komt een scherpere afbakening van wat we scharen onder jeugdzorg. Nog te vaak krijgen kinderen hulp voor zaken die horen bij normaal opgroeien of blijkt hulp niet effectief. De gemeente moet evalueren of de hulp effectief is en niet-effectieve hulp stopzetten.
- ▶ Als kinderen hulp nodig hebben moet dat mogelijk zijn zonder dat zij maandenlang moeten wachten. Dat geldt zowel voor reguliere als voor hoog-specialistische jeugdzorg. Hiermee worden de wachtlijsten verkort.
- ▶ Het voorkomen van hulp, preventie, is erg belangrijk. Sociale wijkteams, huisartsen, scholen en sportverenigingen hebben hierin een belangrijke rol.
- ▶ Problemen van kinderen kunnen te maken hebben met de schuldenproblematiek of gezondheidsproblemen van de ouders. Ieder gezin heeft één hulpverlener als aanspreekpunt. Dat creëert vertrouwen en maakt dat hulp effectief geboden kan worden.
- ▶ Bij (dreigende) schuldenproblematiek van gezinnen worden de problemen samen met een schuldhulpverlener op een rij gezet via één loket. Voorkomen is beter dan genezen en zo biedt de gemeente ademruimte. Bij schuldhulpverlening hebben we specifiek aandacht voor de mentale gezondheid van Delftenaren en voor de menselijke maat.
- ▶ We zorgen voor de aanwezigheid van voldoende jeugdprofessionals op school. Zij zijn bekend met regionale zorgorganisaties en de behoeften van ouders en kinderen. Zo voorkomen we onnodige doorverwijzingen naar te zware hulp.
- ▶ De coronacrisis heeft het belang van mentale gezondheid extra onderstreept. Door met scholen en sportverenigingen al vroeg in te zetten op het weerbaar maken van de jeugd en het bespreekbaar maken van mentale gezondheid, kunnen veel problemen worden voorkomen.
- ▶ Huiselijk geweld en kindermishandeling moeten met de hoogste prioriteit worden aangepakt. Waar signalen zijn van kindermishandeling, moet hulp altijd direct geboden worden.

5.3 Waar iedereen meedoet en integreert

In Delft doet iedereen mee. Nieuwkomers moeten integreren in de maatschappij. Daarom leren zij de Nederlandse taal en verdiepen zij zich in onze normen en waarden. De inburgering van nieuwkomers is hun eigen verantwoordelijkheid. Doe je niet mee, dan krijg je ook geen hulp. De gemeente biedt ondersteuning waar dit noodzakelijk is. Zo zorgen we ervoor dat nieuwkomers zelfredzaam worden, aan het werk kunnen en een bijdrage leveren aan onze samenleving.

- ▶ Het spreken van de Nederlandse taal is cruciaal om mee te kunnen doen in de samenleving en voor het vinden van een baan. De gemeente zorgt voor betaalbare cursussen om als nieuwkomer de taal te leren en laaggeletterdheid tegen te gaan.
- ▶ We verwachten maximale inspanning om het Nederlands onder de knie te krijgen. Wanneer iemand niet voldoende Nederlands spreekt en bewust niet meewerkt aan inburgeren, kunnen boetes volgen of korten we de uitkering.
- ▶ Jonge kinderen van ouders die inburgeren worden standaard aangemeld bij een peuterspeelzaal om achterstanden te voorkomen. We betrekken ouders bij het taalonderwijs van hun jonge kinderen.
- ▶ Scholen mogen integratie nooit tegenwerken. De gemeente werkt samen met (nieuwe) scholen om te zorgen dat er geen parallelle werelden ontstaan.
- ▶ Wij vinden het belangrijk dat er bij de inburgering expliciet aandacht is voor onderwerpen als zelfbeschikking, de gelijkwaardigheid van man en vrouw, LHBTI-rechten, antisemitisme en de vrijheid van godsdienst.
- ▶ We ondersteunen organisaties die integratie bevorderen. Dat betekent dat we geen subsidies verstrekken aan organisaties die dat juist niet doen, bijvoorbeeld omdat ze gericht zijn op behoud van de eigen cultuur, of omdat ze democratische waarden ondermijnen. We leiden ambtenaren actief op om huwelijksdwang te herkennen en te voorkomen.
- ▶ In Delft is er geen plaats voor haatpredikers. De gemeente neemt een proactieve rol in het voorkomen dat zij kunnen haatzaaien en oproepen om onze waarden en vrijheden te negeren.
- ▶ Voor afgewezen asielzoekers of illegale migranten is in Delft geen plaats. We vinden dat de gemeente geen ondersteuning en hulp mag bieden voor opvang aan afgewezen asielzoekers en illegale migranten.

Een zorgzame en sportieve samenleving

► 6. Werken aan een zorgzame en sportieve samenleving

De Delftse VVD vindt het van belang dat iedereen zo zelfstandig mogelijk is en zijn of haar eigen keuzes kan maken. Voor diegenen die minder zelfredzaam zijn, zorgen we goed en we geven hen de ruimte om zelf te beslissen over hun leven. Een gezonde en weerbare samenleving is ook onlosmakelijk verbonden met sporten. Sport is ook gewoon leuk en verbindt Delftenaren met elkaar. De Delftse VVD wil daarom meer investeren in sport.

6.1 Waar liefdevolle zorg dicht bij huis is

Vroeg of laat krijgen we allemaal met zorg te maken. Daarom willen we goede en liefdevolle zorg waarin de Delftenaar centraal staat. Met hulp die zo dicht mogelijk bij huis wordt georganiseerd, zodat het weinig aanpassing vraagt van ons dagelijks leven. Zodat je in je eigen buurt goed oud kunt worden. De zorg houden we betaalbaar door goed te kijken naar wat mensen zelf kunnen, en welke hulp echt nodig is. We zetten in op efficiënte zorg met zo min mogelijk administratieve lasten. Zorg moet efficiënt, betaalbaar en toegankelijk zijn.

- Mensen worden graag oud in hun vertrouwde omgeving. Daarom wordt het bouwen van seniorenwoningen, aanleunwoningen en kangoeroewoningen gestimuleerd. Deze levensloopbestendige woningen zijn goed verspreid over de verschillende wijken in Delft, zodat je zelfstandig oud kan worden in je eigen wijk.
- Het moet eenvoudig zijn om je eigen woning aan te passen zodat de woning levensloopbestendig wordt. Een vergunning hiervoor moet makkelijk verstrekt worden.
- Zorg is maatwerk en moet voor iedereen betaalbaar blijven. De gemeente verleent alleen zorg wanneer dat noodzakelijk is en evalueert deze zorg continu.
- Wanneer hulp of begeleiding nodig is, moet het snel beschikbaar en van goede kwaliteit zijn. Daarom spreken we met zorgorganisaties af hoelang dit mag duren. Als thuis wonen niet langer gaat, moet er binnen drie weken opvang beschikbaar zijn.
- Ondersteuning, begeleiding en huishoudelijke hulp moet binnen één week geregeld worden.
- We vragen inwoners om ondersteuning zoveel mogelijk zelf te regelen, zodat het past bij hun wensen.
- Het moet mogelijk zijn om laagdrempelig en in de eigen wijk hulp te krijgen. Huisartsen, buurthuizen en sociale wijkteams spelen hierin een cruciale rol. Zo zorgen we voor basisondersteuning in het dagelijks leven.
- Als volwassenen, kinderen of gezinnen zwaardere hulp nodig hebben, kunnen zij terecht bij de praktijkondersteuners bij de huisarts, huisartsen en sociale wijkteams. Zij verwijzen hen door naar de juiste ondersteuning.
- Voormalig dak- en thuislozen en mensen met psychische problematiek hebben vaak moeite met het vinden van geschikte woonruimte. De gemeente moet het makkelijker maken een passende woning te

vinden zodat zij sneller hun plek in de samenleving terugvinden.

- ▶ Delft voor Elkaar en Delft Support kunnen samen als één organisatie verder. Zo zorgen we voor één loket met één aanspreekpunt, dit leidt tot een betere afstemming en dus een effectievere ondersteuning.
- ▶ We ontzorgen onze mantelzorgers. Er is een centrale plek waar mantelzorgers terecht kunnen met vragen en informatie, bijvoorbeeld een Wmo-loket.

- ▶ Mantelzorgers kunnen terecht bij welzijnsorganisaties om overbelasting te voorkomen. Daarbij zetten we vrijwilligers in en organiseren we logeermogelijkheden voor de zorgbehoevende om de mantelzorger te ontlasten.
- ▶ Wij zijn trots op onze veteranen en willen dat de gemeente jaarlijks aandacht besteedt aan erkenning, zorg en waardering voor hen die zich hebben ingezet voor onze vrede en veiligheid.

6.2 Waar iedereen gezond is, sport en beweegt

Sporten is ontzettend belangrijk. Sport verbindt, geeft zelfvertrouwen, plezier en ontspanning. De Delftse VVD wil daarom meer investeren in sport. Door te sporten zorgen we bovendien voor een gezonde en weerbare samenleving. Zeker nu onze samenleving steeds ouder wordt, is het belangrijk dat we in beweging blijven en dat sport voor iedereen toegankelijk is. Daarom werken we samen met scholen, sportverenigingen en andere maatschappelijke instellingen, zodat iedere inwoner kan sporten.

- ▶ Alle Delftse sportverenigingen staan open voor alle Delftenaren. Want door te sporten worden we fitter, sluiten we vriendschappen en nemen we actiever deel aan de Delftse samenleving.
- ▶ We stimuleren bewegingsonderwijs (gym) op scholen. Het is belangrijk om jong in aanraking te komen met de voordelen van sport, want jong geleerd is oud gedaan.
- ▶ Buurtsportcoaches stimuleren jongeren om te gaan bewegen en te sporten bij een vereniging. We dragen financieel bij aan het sporten van kinderen, als hun ouders dit niet kunnen betalen.
- ▶ We zorgen voor voldoende plekken om buiten te kunnen spelen en sporten. Wanneer een sportveld plaats moet maken voor iets anders, komt het sportveld op een andere plaats weer terug.
- ▶ Bij nieuwbouw, herontwikkelingen of groot onderhoud denken we na hoe onze openbare ruimte kan worden ingericht voor buitensport.
- ▶ Waar het kan, zetten we sportaccommodaties zoveel mogelijk in voor meerdere doeleinden. Zo kunnen zoveel mogelijk Delftenaren gebruik maken van deze faciliteiten. Ook zorgen we ervoor dat jongerenprojecten gebruik kunnen maken van sportaccommodaties. Vooral overdag kunnen de accommodaties beter benut worden.
- ▶ Sportaccommodaties die in het beheer zijn van de gemeente worden goed en tijdig onderhouden. Het onderhoud wordt gefinancierd vanuit accommodatieverhuur en het sportfonds.
- ▶ De waterkwaliteit in de Delftse Hout en in de waterspeeltuin moet worden verbeterd. Het zwemwater moet altijd schoon en veilig zijn. Het is hoog tijd dat we in Delft afkomen van de blauwalg. Dit wordt in samenwerking met het Hoogheemraadschap van Delfland gerealiseerd.
- ▶ De Delftse VVD wil dat er weer een buitenzwembad in de stad komt.
- ▶ Sommige sportverenigingen bieden leer-werkplekken voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Ook begeleiden sportverenigingen mensen met een beperking en bieden zij dagbesteding vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). We steunen deze welzijnsfunctie, omdat ze een grote bijdrage leveren voor de samenleving.
- ▶ Pesten is een veel voorkomend probleem onder jongeren. Of dit nu gebeurt op straat, op het sportveld of online. Dit moet stoppen. We stimuleren sportverenigingen om anti-pestbeleid te maken en te gebruiken.
- ▶ In ons sportbeleid besteden we aandacht aan gelijke kansen en de gelijke behandeling van iedereen. Voor discriminatie, homofobie, antisemitisme en racisme is geen plek in Delft.

Een gemeente die klaarstaat voor Delftenaren

► 7. Werken aan een gemeente die klaarstaat voor Delftenaren

De gemeente is belangrijk voor de samenleving in Delft. Van de taken die de gemeente uitvoert heeft iedereen profijt, zoals het ophalen van huisvuil en het verstrekken van paspoorten. De VVD staat voor een overheid die zich focust op haar kerntaken, deze goed uitvoert en zorgvuldig omgaat met belastinggeld. Hiermee wordt voorkomen dat zij te veel geld vraagt van haar inwoners of ondernemers in de weg zit met regels die geen toegevoegde waarde hebben. Daarnaast staat de VVD voor een gemeente die over haar eigen grenzen heen kijkt en samenwerkt in de regio, zodat kansen optimaal benut worden.

7.1 Waar het belang van de inwoners voorop staat

De gemeente is er om problemen op te lossen. Het belang van de inwoners staat altijd voorop. Met eenvoudige formulieren, helder taalgebruik en overzichtelijke regels helpen we alle inwoners en ondernemers vooruit in het leven en voorkomen we wachtrijen, problemen en frustraties.

- Brieven en formulieren van de gemeente zijn voor iedereen begrijpelijk.
 - We vinden het normaal dat de gemeente de telefoon opneemt wanneer je belt met een vraag en er alles aan doet om je goed te helpen.
 - De digitale dienstverlening van de gemeente is van goede kwaliteit. Inwoners kunnen hun zaken zoveel mogelijk vanuit huis regelen op het moment dat het hen uitkomt.
 - De gemeente zet actief in op innovatie van de dienstverlening: bijvoorbeeld door het mogelijk te maken vooraf een digitale pasfoto in te leveren voor je paspoort, rijbewijs of identiteitskaart.
 - Een nieuw paspoort, identiteitskaart of rijbewijs kun je, tegen betaling, laten bezorgen op een zelfgekozen tijd en plek, bijvoorbeeld op je werk.
 - Het stadskantoor kent openingstijden buiten kantoor tijden voor zaken die je niet digitaal kunt regelen. Bij vragen is het altijd mogelijk om een mens te spreken in plaats van een computer.
- Het is altijd mogelijk om op korte termijn een afspraak te maken.
- De gemeente zorgt ervoor dat de ICT volledig up to date is, zodat privacygevoelige informatie van Delftenaren beschermd is tegen digitale hacks en cyberaanvallen.
 - Een transparante overheid vinden wij belangrijk. De gemeente informeert inwoners over gegevens die belangrijk zijn om een oordeel te kunnen vormen over het lokaal bestuur, zoals de besteding van subsidies.
 - Het subsidieoverzicht wordt uitgebreid met informatie over het doel van de subsidie en of dit doel is bereikt. Delft kan daarbij een voorbeeld nemen aan het subsidieregister van de provincie Zuid-Holland.
 - Subsidies worden alleen verleend wanneer het bijdraagt aan een helder gespecificeerd doel en worden jaarlijks geëvalueerd. Subsidies worden niet verleend aan initiatieven die groepen Delftenaren uitsluit.

- ▶ Gegevens worden zoveel als mogelijk gepubliceerd als open data. Delft breidt actief het aanbod uit.
- ▶ De uitkomsten van WOB-verzoeken worden gepubliceerd op de website van de gemeente.
- ▶ De gemeente werkt samen met andere overheden om digitale criminaliteit zoals identiteitsfraude tegen te gaan of te bestraffen. Delft sluit zich aan bij initiatieven zoals Meld een Vermoeden.
- ▶ De gemeente maakt gebruik van algoritmes, bijvoorbeeld voor het verbeteren van de dienstverlening. De gebruikte algoritmes zijn 'non-discriminator by design' of volgens een vergelijkbaar principe ontwikkeld.
- ▶ De wereld houdt niet op bij de gemeentegrens.

De gemeente werkt slim samen met collega's in de omgeving als dit leidt tot betere oplossingen voor bereikbaarheid, regionale werkgelegenheid of woningbouw.

- ▶ De democratische controle op deelnemingen zoals Werkse!, Delft Support en gemeenschappelijke regelingen moet worden versterkt. De Delftse gemeenteraad moet directe invloed kunnen hebben op het te voeren beleid.
- ▶ Lokale verslaggeving en (onderzoeks)journalistiek zijn onlosmakelijk verbonden met goede democratische controle. De gemeente waarborgt daarom te allen tijde de vrijheid en onafhankelijkheid van de lokale journalistiek.

7.2 Waar we onze krachten bundelen voor slimme oplossingen

Delft maken we met elkaar! We bundelen onze krachten en werken met plezier samen om de problemen op te lossen in onze eigen straat, buurt of wijk. Daarom vinden we het belangrijk dat de gemeente slimme en creatieve initiatieven van inwoners en ondernemers aanmoedigt. En bij belangrijke besluiten worden bewoners in een zo vroeg mogelijk stadium betrokken.

- ▶ Het enthousiasme van de samenleving benutten we zoveel mogelijk. Daarom zitten we initiatieven van ondernemers en verenigingen zo min mogelijk in de weg met regels en vergunningen en denken we proactief mee.
- ▶ We ondersteunen maatschappelijke initiatieven die inwoners betrekken, zoals Delfts Doen en het uitdaagrecht (Right to Challenge). Zo kunnen groepen inwoners gemeentelijke taken overnemen als zij daarvoor een goed plan hebben.
- ▶ Bij het opstellen van nieuw beleid wordt iedereen die dit direct raakt betrokken. Daarbij creëert de gemeente vooraf duidelijke verwachtingen om teleurstellingen achteraf te voorkomen. Zo werken we aan draagvlak en beter beleid.
- ▶ Participatie betekent niet dat de grootste schreeuwers altijd gelijk krijgen. De gemeente heeft ook oog voor bijvoorbeeld de 'stille meerderheid' die de gemeente niet altijd zo snel weet te vinden. Zo houden we balans bij het maken van keuzes.
- ▶ We vinden het belangrijk dat Delftenaren zelf goede ideeën onder de aandacht kunnen brengen bij de gemeenteraad. Dit kan bijvoorbeeld door in te spreken, een petitie aan te bieden of een burgerinitiatief op te zetten.
- ▶ De 39 leden van de gemeenteraad vertegenwoordigen alle inwoners van Delft. De raadsleden zijn gemakkelijk te bereiken. De mogelijkheid voor het referendum wordt afgeschaft.

7.3 Waar we verstandig met ons geld omgaan

Belastinggeld wordt verdiend door onze ondernemers en inwoners. Daar gaan we zuinig en verstandig mee om. De belastingen houden we zo laag mogelijk. Delft krijgt echter steeds meer taken en de gemeentelijke financiën staan onder druk. Delft is pas gezond als de financiën op orde zijn, dit is nu niet het geval. De gemeente stond onder verscherpt toezicht omdat de begroting niet op orde was. We kunnen niet meer geld uitgeven dan er binnenkomt en de lasten zijn al hoog genoeg. Dat betekent keuzes maken!

- ▶ De uitgaven en inkomsten van de gemeente zijn transparant. De begroting en het jaarverslag zijn helder leesbaar. Bewoners en ondernemers krijgen jaarlijks eenvoudige inzage waaraan geld is besteed en welk effect is bereikt.
- ▶ We geven niet meer geld uit dan er binnenkomt.
- ▶ De lasten van woningbezitters, zoals belasting op de eigen woning (OZB) en afvalstoffen- en rioolheffing, worden verlaagd naar maximaal het landelijk gemiddelde.
- ▶ Iedereen in Delft betaalt mee aan de kosten van afvalinzameling en -verwerking. Het onderscheid tussen één- en meerpersoonshuishoudens wordt vervangen door een systeem waarbij de heffing afhankelijk is van het aantal volwassenen op een woonadres.
- ▶ De gemeentelijke leges zijn zoveel mogelijk gebaseerd op de kostprijs. 'De gebruiker betaalt' is het uitgangspunt. Het is niet acceptabel wanneer allerlei kosten op inwoners afgewenteld worden.
- ▶ Alle subsidies en gemeentesteun in elke vorm aan organisaties, zoals huurverlagingen en -kortingen, moeten transparant zijn en worden via de subsidieregels toegekend. Hierop zijn geen uitzonderingen mogelijk.
- ▶ De VVD zet in op het verminderen van de subsidie-uitgaven, omdat dit via de gemeentelijke belasting betaald wordt door Delftenaren. Subsidie kent vrijwel altijd een tijdelijk karakter.
- ▶ Het gemeentelijke kwijtscheldingsbeleid wordt versoerd. Alle Delftenaren moeten meebetalen aan lokale belastingen. We stoppen met het volledig kwijtschelden.
- ▶ Wanneer Delftenaren in aanmerking komen voor kwijtschelding wordt dit gefinancierd vanuit het geld dat beschikbaar is voor het armoedebelaid.
- ▶ De gemeente ontvangt op dit moment onvoldoende middelen van de rijksoverheid om gedecentraliseerde taken te kunnen uitvoeren. De Delftenaar mag niet opdraaien voor doorgeschoven problemen van Den Haag. Er moet vanuit de rijksoverheid meer geld beschikbaar worden gesteld.

Een campus om
trots op te zijn

► 8. Werken aan een campus om trots op te zijn

Delft is de belangrijkste technische stad van de randstad en daar is de VVD trots op. Delft, de TU Delft en de hogescholen kunnen niet zonder elkaar. Daarnaast is de TU Delft een grote werkgever voor Delft. Ook heeft Delft een goede voedingsbodem voor start-ups, met YES!Delft, de Biotechcampus en het Technopolisgebied.

Het aantal studenten aan de TU Delft en hogescholen is de afgelopen jaren gegroeid en stijgt nog steeds. Deze groei biedt veel kansen, maar brengt ook uitdagingen met zich mee: er is nog steeds een tekort aan woonruimte voor studenten en niet-studenten hebben soms moeite met veranderende verhoudingen in hun straat.

- ▶ De Delftse VVD wil dat de campus een levendige en gezellige stadswijk wordt met veel aanbod aan faciliteiten zoals cafés, restaurants en een supermarkt. Hier werkt de gemeente actief aan mee door onder andere aanpassingen van het bestemmingsplan.
- ▶ De TU Delft moet de campus optimaal kunnen benutten om uit te breiden en te moderniseren om er een levendige en gezellige stadswijk van te maken.
- ▶ Op de campus wordt de nieuwbouw van studentenwoningen geconcentreerd, ook voor internationale studenten. Dit helpt om van de campus een levendige en gezellige stadswijk te maken. Bestaande studentenwoningen blijven behouden.
- ▶ Veel studenten willen niet alleen wonen. Daarom wordt de bouw van onzelfstandige woningen voor studenten gestimuleerd.
- ▶ Iedereen mag zijn eigen leven leiden in de stad, maar houdt daarbij ook rekening met een ander. Bij overlast worden duidelijke afspraken gemaakt en gehandhaafd.
- ▶ Delft moet een aantrekkelijke stad zijn om in te leven voor (werkende) studenten, afgestudeerden, wetenschappelijk personeel en andere medewerkers van de TU Delft en hogescholen. Daarom moet er een goed aanbod aan betaalbare huurwoningen zijn en voldoende starterswoningen in de koopsector.
- ▶ Het huidige ov-systeem is niet toegerust voor de grote groepen studenten in Delft. Daarom wil de VVD dat er vaart gemaakt wordt om de tramlijn zo snel mogelijk over de campus te laten rijden.
- ▶ Er moeten genoeg parkeerplaatsen op de campus zijn voor medewerkers en studenten.
- ▶ Op de campus wordt bedrijfsruimte geboden aan start-ups, scale-ups, YES!Delft en bedrijven zodat deze door kunnen groeien. Zo komen er banen bij.
- ▶ Delft moet optimaal profiteren van de brede beschikbaarheid van studenten voor bijvoorbeeld hulp bij huiswerk, ouderenbegeleiding en bij Delftse sportverenigingen.

Dit werk is gelicenseerd onder een Naamsvermelding 4.0 Internationaal (CC BY 4.0) licentie. Bezoek <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/> om de licentie in te zien.

Alle gebruikte foto's hebben de licentie CC-BY 4.0 VVD Delft/Eva de Haan, met uitzondering van de foto op pagina 2 (CC-BY 4.0 VVD Delft) en die op pagina 26 (CC-BY 4.0 VVD Delft/Willem van Valkenburg).